

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 4. září 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

VĚDCI SPOLEČNĚ S NADŠENCI VYTVOŘILI SVĚTOVĚ UNIKÁTNÍ SEZNAM LOŠÁKOVITÝCH HUB

Díky spolupráci odborných a amatérských mykologů se podařilo potvrdit výskyt 39 druhů lošákovitých hub v Česku, včetně několika nově popsáných nebo vědě dosud neznámých druhů. První komplexní genetický seznam těchto nápadných a často ohrožených hub, který nemá ve světě obdoby, přináší vědecký článek v časopise *Czech Mycology*.

Lošákovité houby nelze přehlédnout – mají velké plodnice a zespodu ostny místo obvyklých lupenů či rourek. Na místě vydrží týdny a jsou citlivé na znečištění prostředí.

„Jsou tzv. ‚deštníkovými druhy‘ – ukazují přírodně cenná stanoviště a jejich výskyt je důležitým signálem pro ochranu přírody. Některé jsou sbírány jako jedlé, ale mnohé druhy jsou zařazeny na červený seznam ohrožených druhů,“ říká Jan Borovička, mykolog z Geologického ústavu AV ČR.

Když se vědci spojí s nadšenci

Článek vznikl díky programu Strategie AV21 [Mycolife – svět hub](#), který umožňuje amatérským mykologům i vědcům bez přístupu k molekulárním laboratořím studovat houby pomocí analýz DNA. Právě zahrnutí finančně náročných genetických metod zásadně zvyšuje vědeckou hodnotu výsledků.

„Studium lošáků propojuje občanskou vědu a školství s profesionálním výzkumem s konečným cílem zvýšit kvalitu a mezinárodní dopad české mykologie. V projektu Strategie AV21 ročně sekvenujeme stovky položek dodaných mykology z celé republiky,“ říká Miroslav Kolařík z Mikrobiologického ústavu AV ČR (MBÚ AV ČR), který byl zodpovědný za molekulárněgenetickou část studie.

Na seznamu lošákovitých hub z Česka spolupracovali také „nevědci“. Tým autorů zahrnuje amatérského mykologa Jiřího Součka (první autor práce) a středoškolského studenta Pavla Formana. Ten na projektu pracoval ve své Středoškolské odborné činnosti (SOČ) v MBÚ AV ČR. S prací „Rozšíření a příbuznost českých lošákovitých hub“ vyhrál v roce 2024 zlatou medaili na prestižní mezinárodní soutěži projektů středoškolských studentů International Conference of Young Scientists v Turecku.

Výsledkem spolupráce vědců a nadšenců je aktualizovaný seznam druhů rodu hrbolatka – *Boletopsis*, lošákovce – *Hydnellum*, bělozub a lošáček – *Phellodon* a lošák – *Sarcodon*, které se vyskytují na území

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Kateřina Voráčková
Mikrobiologický ústav AV ČR
katerina.voracova@biomed.cas.cz
+420 778 421 375

České republiky. Studie zároveň zveřejňuje nové poznatky o ekologii těchto druhů, jejich rozšíření a ohrožení.

Studium lošákovitých hub ukazuje, jak může spolupráce mezi vědci, amatérskými mykology a studenty přinést světově unikátní výsledky. Díky projektu Strategie AV21 se daří nejen chránit vzácné druhy, ale také rozvíjet českou mykologii na mezinárodní úrovni.

Více informací:

doc. Mgr. Miroslav Kolařík, Ph.D.

Mikrobiologický ústav AV ČR
mkolarik@biomed.cas.cz
+420 777 880 129

RNDr. Jan Borovička, Ph.D.

Geologický ústav AV ČR
borovicka@gli.cas.cz

RNDr. Jan Holec, P.D.

Národní muzeum
jan.holec@nm.cz

Jiří Souček

NO-X@seznam.cz

Mgr. Petr Hrouda, Ph.D.

Masarykova univerzita
2736@muni.cz

Publikace:

Souček J., Holec J., Borovička J., Dvořák D., Forman P., Hrouda P., Kolařík M. (2025)
A DNA-based checklist of the stipitate hydroids (Bankeraceae s.l.) of Czechia. Czech
Mycology, 77(1): 37–88.

<https://czechmycology.org/article/77104>

Fotogalerie:

Bělozub nafialovělý (Phellodon violascens). Foto J. Borovička

Lošáček černý (Phellodon aquiloniniger). Foto J. Borovička